tud kanalisatsiooni väljaehitamise kava [1]). Oleks rõõmustav ja soovitav, kui kanalisatsiooni väljaehitamine teostuks kindla kava järgi, muidugi järkjärgult, võimalikult lähemate aastate jooksul. Seejuures igaaastased kanalisatsioonivõrgu laiendamised peaksid toimuma kokkukõlas eespool-nimetatud üldkavaga, et vältida ümberehitusi tulevikus. Oleks soovitav, kui edaspidi leiduks võimalusi ka avalikkude ehk hädaabitööde kavades ette näha Tartu kanalisatsioonitöid, nagu toimub näit. Tallinnas praegu roiskvete maa-aluse magistraal-toru (Härjapea kollektori) ehitamine. Ühtlasi oleks soovitav linna-äärseis uulitsais leiduvate lahtiste roiskvete kraavide katmine lähemal ajal. Kui üldkava teostamise seisukohalt ei jõuta nii ruttu kapitaal-ehitusega nendeni, siis võiks mõeldav olla nimetatud kraavide katmine laudadega, mis vähendaks osaliselt nende õhurikkuvust ja kärbeste kaudu haiguste (tüüfuse, verise kõhutõve) edasikandmise hädaohtu.

Kanalisatsioonivõrgu laiendamine:	1931	1932	1933
Kanalisatsioonitorustiku pikkus aasta lõpuks km	52,0	53,8	56,7
Kanalisatsiooniga ühendatud kruntide arv . . .	1930	1960	2002

P r ü g i kõrvaldamise kohta maksab Tartus sundmääruse nõue, mille järgi igas hoovis peab leiduma tõrvatud kärbestekindel prügikast. Prügikasti peab tühjendama majaomanik tarviduse järgi linnalt selleks määratud kohtadesse: Rebase, Oa, Luha ja Jänese uulitsa lõpul. Kahes esimeses kohas kasustatakse prügi madala jõeääre täitmiseks.

1933. a. on nii Rebase kui ka Oa uul. lõpul olevad prügikogumise kohad piiratud aiaga. On kaalutud tervishoiu-osakonnas ja -komisjonis küsimust, kas korraldada prügi väljaveo-kohti väljaspoole asustatud krunte (Jaama mõisa maa-alale), kuid mitmesugustel põhjustel jäi see teostamata. Otstarbekohane oleks siiski eeskätt Oa uulitsa lõpul olev prügi väljaveokoht likvideerida, kuna sinna veetakse keelust hoolimata vahete-vahel ka lagunevaid ja õhkurikkuvaid aineid, mis ei ole sobiv teispool jõge asuva ujula ning uuestikorraldatud pargi naabruses.

Kanalisatsiooniga mitte ühenduses olevate väljakäigukohtade mustus kõrvaldatakse tervishoiuliselt väga rahuldaval viisil linna oma 16 hobusest ja 2 autost koosneva mustuse-veovooriga Jaama mõisa maaalal asuvasse pudretivabrikusse.

V e e v ä r k. Kuna maapinna reostumist vähemal või suuremal määral pole võimalik vältida kõige parematgi sellekohaste vahendite tarvituselevõtmisega, siis ei saa üksikkaeve kunagi alatiselt usaldada selles mõttes, et nende vesi on tõesti reostamatu. Sellepärast on üldine veevärk, mis annab igal aastaajal rahuldavat vett, üheks tähtsamaks tervishoiuliseks nõudeks linnades.

Peale selle, kui Saksamaa ja Inglismaa linnades umbes 50 a. tagasi asuti head vett andvate veevärkide korraldamisele, hakkas neis langema ka haigestumus tüüfusesse ja üldine suremus.

[1]) Tartu I, 1933, lk. 151.